

משנה ביצה פרק ה

Mishnah Beitzah, chapter 5

(1) A person may lower fruit [spread out on the roof for drying,] through a skylight on a Festival [i.e., if rain threatens, he may push it to the opening on the roof and let it fall, but he may not lift it and throw it through the top window on the wall since this involves a greater exertion], but not on Sabbath. And he may cover up fruit with vessels [i.e., water proof material] on account of a leak [in the roof], and similarly jars of wine, and jars of oil [may be similarly protected against leaks, though one does not need them for the Festival; since these involve only minor exertion the Rabbis permitted this due to financial loss]; and on Sabbath, a person may place a vessel beneath the drops of rain [to prevent them from soiling the house].

א משילין פרות דרך ארבה ביום טוב, אכל לא בשבת, ומכסים פרות בפלים מפני הדלף, וכן פדי יין וכדי שמן. ונותנין כלי תחת הדלף בשבת: ב כל שחיבין עליו משום שבות, משום רשות, משום מצוה בשבת, חיבין עליו ביום טוב. ואלו הן משום שבות, לא עולין באילן, ולא רוכבין על גבי בהמה, ולא שטין על פני המים, ולא מטפחין, ולא

(2) Every act which is prohibited [to do on Sabbath] as a *shevut*, [i.e., Rabbinical injunction] and is an optional act [which is somewhat of a religious act] or is a religious act [*mitzvah*], is also prohibited [to do] on a Festival. The following [are optional] acts [that] are prohibited as a *shevut*: A person may not climb a tree [in case he tear off a leaf or branch], nor ride a beast [in case he detaches a branch to use as a whip], nor swim in water [in case he makes himself a floating device], nor may he clap hands, slap [his thighs], or dance [in case one comes to

רבנו עובדיה מברטנורא

א משילין פירות דרך ארובה. מיש שיש לו פירות או תבואה שטוח על גגו להתיבש, וראה גשמים ממשמים ובאים, התיירו לו לטרוח ולהשליך דרך ארובה שבגג והם נופלים לארץ דליכא טרחא יתיירא. ודוקא ארובה, דכל ארובה מלמעלה למטה [בתקרת] הגג, אבל חלון כגון גג שמוקף מחיצות וחלון בכותל וצריך להגביהו עד לחלון ולהשליכו, כולי האי לא שרו רבנן למטרח: ומכסים את הפירות. ולא אמרינן טרחא שלא לצורך יום טוב הוא, דמשום הפסד ממון שרו ליה רבנן: דלף. גשמים הנוטפים מן הגג: וכן כדי יין וכדי שמן. מכסין אותן מפני הדלף: תחת הדלף. לקבל את המים שלא יטנפו הבית. ואם נתמלא הכלי שופך ושונה ואינו נמנע: ב כל שחיבין עליו. שאסרו חכמים לעשותו בשבת משום שבות: או משום רשות. שיש בו קצת מצוה, אבל לא מצוה גדולה, וקרוב הוא להיות דבר הרשות, ויש בו איסור מדברי סופרים: או משום מצוה. או שיש בו מצוה ממש, ואסרו חכמים לעשותו בשבת: חייבין עליו. שלא לעשותו ביום טוב: ואלו הן משום שבות. שהטילו עליו חכמים לשבות מדן ואין בעשייתן שום מצוה: לא עולין באילן. גזירה שמא יתלוש: ולא

repair musical instruments]. The following are prohibited as optional acts [which are somewhat of a religious act]: a person may not judge [in a lawsuit, this is not considered a fully fledged mitzvah if there is another judge more qualified than he],

nor betrothe a wife [at times, this too, is not a fully fledged mitzvah, if he is already married with children], nor perform *halitzah*, or *yibum* [not a fully fledged mitzvah where he has an older brother, in all these cases we that lest he might come to write the judgement or the document]. The following acts are prohibited even though they are [fully fledged] religious acts: A person may not dedicate an item to the Temple, nor vow a personal valuation (see Leviticus 27:1-8), nor make a vow of *herem* [e.g., dedicate an animal to the Lord; (see Leviticus 27:28) — since these transfer ownership, it is similar to buying and selling], nor set aside *terumah* or tithes [since he is forbidden to eat from the produce before setting aside *terumah* or tithes, setting these aside is similar to fixing something]. All these things they [the Rabbis, forbade] on a Festival. How much more so [are they forbidden] on Sabbath. There is no difference between a Festival and Sabbath [according to the School of Shammai (see above 1:5)] except regarding [the permissibility on the Festival of the] preparation of food

רבנו עובדיה מברטנורא

רוכבין על גבי בהמה. גזירה שמא יחתוך זמורה להנהיגה: ולא שטיין על פני המים. גזירה שמא יעשה חבית של שייטין: ולא מטפחין. כף על כף: ולא מספקין. כף על ירך: ולא מרקדין. ברגל. וכולהו גזירה שמא יתקן כלי שיר: ואלו הן משום רשות. משום דהנך דסיפא הוו מצוה גמורה, לגביהן קרי להני רשות: לא דנין. דין. וזמנין דהוי רשות כגון שיש בעיה גדול ממנו, שאין מוטל עליו לדון: ולא מקדשין. קידושי אשה. וזמנין דלא הוי מצוה גמורה אלא רשות כגון דאית ליה אשה ובנים: ולא חולצין ולא מיבמין. נמי בזמן שיש אחיו הגדול ממנו הוי רשות, דמצוה בגדול ליבם. טעמא דכולהו גזירה שמא יכתוב: ולא מעריבין. ערך פלוני עלי. ונותן כפי השנים כמו שכתוב בפרשת ערכין: ולא מחרימין. הרי בהמה זו חרם. וסתם חרמים לבדק הבית. וכולהו אסרינהו רבנן משום דדמו למקח וממכר שמוציא מרשותו לרשות הקדש: ולא מגביהין תרומות ומעשרות. ואפילו כדי ליתנם לכהן בו בים דמחזי דמשום שמחת יום טוב דכהן שהוא צריך להן הוא מפרישן, אפילו הכי אסור דהוי ליה מתקן. והני מילי, פירות דטבילי מאתמול, אבל פירות דטבילי האידינא כגון עיסה לאפרושי מינה חלה מפרישין לה ביו"ט ייהיבן לכהן: אין בין יום טוב לשבת אלא אוכל נפש בלבד. הך סתמא כבית שמאי דאמרי אין מוציאין לא את הקטן ולא את הלולב ולא את ספר התורה לרשות הרבים, דלא הותרה הוצאה אלא לצורך אוכל נפש. אבל אנן קיימא לן כבית הלל דאמרי מתוך שהותרה הוצאה לצורך אוכל נפש הותרה נמי שלא לצורך. ואיכא נמי משילין פירות

[however, according to the school of Hillel one may apply the principle of “*mitoch*” on a Festival (ibid.).]

(3) Cattle and utensils are [restricted] as the feet of the owners [i.e., they may be taken on a Festival only as far as the owner himself may walk, for example if someone made an *eruv* allowing him

to walk past the two thousand cubit Sabbath *tehum* — bounds, he may not take another's animal with him]. If a person gives his cow over to his son, or to a herdsman [to tend, where he has various herdsman from which to choose, then,] they [such animals] are [restricted] as are the feet of the owner [since, at the onset of the Festival, the owner has a choice with whom to entrust his animal, the animal therefore acquires the Sabbath bounds of the owner. If however, he has no choice to whom to give it, e.g., there is only one shepherd in town, then it can be assumed at the onset of the Festival that he will be chosen to tend the animal, and the animal will be as the shepherds "feet"]. Utensils which have been set apart [for the use of] one of the brothers in a house are [restricted] as his feet; but [those utensils] which have not been set apart [for a particular person] may be taken [only] where they [all the brothers] may go [i.e., if they have different Sabbath bounds, the utensils are restricted to the area common to all, thus if one of the brothers made his *eruv* two thousand cubits to the north which now allows him to go four thousand cubits to the north, and his brother made his *eruv* two thousand cubits to the south which now allows him to go four thousand cubits to the south, the utensils may not be moved at all].

(4) If a person borrows a vessel from his fellow on the eve of a Festival, [it becomes restricted] as the feet of the borrower [even if he did not take actual

רבנו עובדיה מברטנורא

דרך ארובה דריש פרקין, דבשבת אסור וביום טוב מותר: ג כרגלי הבעלים. אין אדם יכול להוליכם ביום טוב אלא במקום שבעליה יכולים לילך: או לרועה הרי אלו כרגלי הבעלים. מתניתין בשיש בעיר שני רועים, דלא ידעין להי מינייהו היא לה דעת בעלים, הלכך הרי הן כרגלי הבעלים אם אינה אצל הרועה מבעוד יום. אבל כשאין בעיר אלא רועה אחד, כל בני העיר מעמידין בהמתן ברשותו ובקניית שבתתו, והוא לה כרגלי הרועה: ושאינן מיוחדים. לאחד מהן, אלא לכולן: הרי אלו כמקום שהולכין. למקום שכולן יכולין לילך מותר להוליך את הכלים. אבל אם עירב אחד מהן לסוף אלפים לצפון והשאר לא עירבו, הוא מעכב על ידם מלהוליכם לדרום אפילו פסיעה אחת מפני חלקו, והן מעכבין על ידו מלהוליכם לצפון אלא אלפים אמה שהן מותרין בהן: ד כרגלי השואל.

physical possession until the Festival]; [but if he borrowed it] on the Festival, it is as the feet of the lender [i.e., *tehum* Sabbath is determined at the onset of the Festival]. [Similarly,] if a woman borrowed [on a Festival] from her neighbor spices, water and salt for her dough, [and she then baked or cooked it,] it becomes [restricted] as the feet of both of them [i.e., the baked dough may be brought only to the area where they both may go, since it has ingredients belonging to both which are combined in the dough]. Rabbi Yehudah exempts regarding water [i.e., the ownership of the water does not affect the dough], because it is not substantial [since it is not noticeable in the dough as a separate ingredient].

(5) A live coal [is restricted] as its owner, but a flame [i.e., if someone lit a candle from his friend's flame] can be taken anywhere [within the Sabbath bounds of the person carrying it]. Regarding a live coal of Temple property, a person is liable a misappropriation-offering [if he derived benefit from it]; while regarding a flame [of Temple property] a person may not derive benefit from it [by Rabbinic decree,] but does not become liable a misappropriation-offering [if he does derive benefit from it]. If a person carries out a live coal into the public domain [on Sabbath], he is liable [for “transferring” from domain to domain], but [if he does the same] with a flame, [i.e., he blows the flame from its fuel source, into a public domain] he is exempt [since a flame is not a tangible item]. [The water from] a private well is as the feet [i.e., restricted to the same *tehum* Sabbath] of its

רבנו עובדיה מברטנורא

שהרי קנה שביתתו אצלו בין השמשות, דבין השמשות שהוא כניסת היום קונה שביתה. ואפילו לא בא ליד השואל אלא ביום טוב דלאו ברשותיה קיימא בין השמשות, הרי אלו כרגליו של שואל. ואם שאלו ביום טוב משחשיכה, הרי הן כרגלי המשאיל, לפי שקנה שביתה אצל בעליו. ואפילו היה רגיל להשאיל בכל יום טוב: **האשה ששאלה מחברתה תבלין**. לקדירתה: **ומים ומלח**. לעיסתה: **הרי אלו**. הקדירה והעיסה: **כרגלי שתייהן**. אין מוליכין אותן אלא במקום ששתיהן יכולות ללכת, דבין דביום טוב שאלה, קנו התבלין או המים והמלח שביתה אצל בעליהן: **שאיין בהם ממש**. אין ניכרות לא בקדירה ולא בעיסה, כגון שתבשיל עבה ואין המים ניכרים בה, הלכך אין מעכבות הולכתן. ובמלח לא פליג רבי יהודה, דמיירי בעיסה שנלושה במלח שהיא גסה ועבה, שהיתה ניכרת ויש בה ממש. ואין הלכה כר' יהודה: **ה ושלחבת**. כגון הדליק נרו בשלחבת חברו, אינו מעכב באיסור תחומין: **מועלין בה**. הנהנה ממנה מביא אשם מעילות: **ושלחבת לא נהנין**. לכתחלה מדרבנן. ואם נהנו לא מועלין, אין חייבין קרבן מעילה, דלית לה ממשא. וכן המוציא גחלת לשבת לרשות הרבים חייב,

המשאיל. האשה ששאלה מחברתה תבלין ומים ומלח לעסתה, הרי אלו כרגלי שתייהן. רבי יהודה פוטר במים, מפני שאין בהן ממש: ה הגחלת כרגלי הבצלים, ושלחבת בכל מקום. גחלת של הקדש מועלין בה, ושלחבת לא נהנין ולא מועלין. (המוציא גחלת לרשות הרבים, חיב. ושלחבת, פטור). בור של יחיד, כרגלי היחיד. ושל אנשי אותה

owner and [the water from a well] belonging to the inhabitants of that town is as the feet of the people of that town; and [the water from a well] set aside for those who returned from Babylon [these were dug to provide water for pilgrims along the way to the Temple, and are regarded as belonging to the entire nation] is [restricted] as the one that draws [it, since when he

הָעִיר, כְּרַגְלֵי אַנְשֵׁי אוֹתָהּ הָעִיר. וְשֵׁל עוֹלָי
 כְּבָל, כְּרַגְלֵי הַמַּמְלָא: וְ מִי שֶׁהָיוּ פְרוּתָיו בְּעִיר
 אַחֶרֶת, וְעָרְבוּ בְנֵי אוֹתָהּ הָעִיר לְהֵבִיא אֶצְלוֹ
 מִפְרוּתָיו, לֹא יֵבִיאוּ לוֹ. וְאִם עָרַב הוּא,
 פְרוּתָיו כְּמוֹהוּ: זְ מִי שֶׁזָּמַן אֶצְלוֹ אוֹרְחִים, לֹא
 יוֹלִיכוּ בְיָדָם מְנוֹת, אֲלֵא אִם כֵּן זָכָה לָהֶם
 מְנוֹתֵיהֶם מֵעָרַב יוֹם טוֹב. אִין מִשְׁקִין וְשׁוֹחֲטִין
 אֶת הַפְּדֻפְרִיּוֹת, אֲבָל מִשְׁקִין וְשׁוֹחֲטִין אֶת
 הַבֵּיתוֹת. אֵלוֹ הֵן בֵּיתוֹת, הַלְנוֹת בְּעִיר.

draws the water he becomes its owner].

(6) If a person has his produce in another town, the inhabitants of which have made an *eruv* in order to bring him some of his produce [on the Festival], they may not bring it to him [since the produce is his, it is bound by the same restrictions applying to him]; but if he himself made an *eruv*, his produce is like himself [and he may bring the produce to any place his *eruv* permits him to go].

(7) If a person invited guests to his home, [and they made an *eruv* in order to get to him,] they may not take away with them [any] portions unless he [the host] had assigned it for them [i.e., gave them possession through proxy, of] their portions on the eve [before the outset] of the Festival. A person may not water [before slaughter it was a common practice to water the animals, so that their hides, would be easily flayed] or slaughter pasture animals [who wander on their own in the fields — thus the owner doesn't count on slaughtering them on the Festival and are *muktzah*], but he may water or slaughter, household animals. These are household animals: Those that return from pasture every night to sleep

רבנו עובדיה מברטנורא

ושלהבת שדחפה בידו מרשות היחיד לרשות הרבים פטור: כרגלי היחיד. אין מוליכין המים אלא כרגלי בעל הבור: כרגלי אנשי אותה העיר. אלפים אמה לכל רוח חוץ לעיבורה: ושל עולי בבל. העשוי לעוברי דרכים באמצע הדרך ועשאום בני הגולה לשתותם בעלותם: כרגלי הממלא. מפני שהוא הפקר, והפקר נקנה בהגבהה, ואם בא אחד ושאל לו מימיו אינו מוליכין אלא כרגליו, דקסבר האי תנא יש ברירה להחמיר, ומאתמול הוברר הדבר דלהאי גברא חזו וברשותיה קיימי, ודלא כרבי יוחנן בן גורי דאמר חפצי הפקר קונין שביתה לעצמן במקומן: ו לא יביאו לו. מפירותיו, הואיל ולא עירב לשם, דפירותיו כמוהו: ז מי שזימן אצלו אורחים. מעיר אחרת ויבואו אצלו על ידי עירוב: לא יוליכו. לאחר סעודה מנות בידם לביתם: אלא אם כן זיכה להם. על ידי אחר ומנותיהם מערב יום טוב. שמסרם בעל הבית זה לאדם אחר במשיכה מערב יום טוב, ואמר לו זכה במנות הללו לפלוני ולפלוני, דזכין לאדם שלא בפניו:

in town [and are thus considered מְדֻבְרֵי יוֹת, הַלְנוֹת בְּאֶפֶר: prepared for Festival use]. Pasture animals are those that pass the night in [more distant] pasture grounds [and may stay out for several days, therefore they cannot be regarded as prepared and readily accessible].

eMishnah.com